

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK NIEMIECKI
POZIOM DWUJĘZYCZNY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MND-R1**

Zadanie 1.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	1.2.		B
	1.3.		A
	1.4.		A

Zadanie 2.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	2.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	2.2.		B
	2.3.		C
	2.4.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	2.5.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	2.6.	3.12. Zdający rozpoznaje znaczenia ukryte, wyrażone pośrednio, oraz aluzje.	A

Zadanie 3.

Wymagamy odpowiedzi na pytania zgodnych z treścią przeczytanego tekstu.

Akceptowana jest każda inna odpowiedź zbliżona do podanych przykładów.

Drobne błędy ortograficzne i gramatyczne niezakłócające komunikacji nie wpływają na ocenę odpowiedzi zdającego.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi ustne [...] na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	<i>Jeder schenkt und wird zur selben Zeit beschenkt. / Jeder schenkt jedem etwas. / Man wird zur gleichen Zeit beschenkt und man schenkt selbst etwas.</i>
	3.2.		<i>Zuneigung/Liebe/Wertschätzung, Gleichgültigkeit/Verachtung/Geringschätzung</i>
	3.3.		<i>Man zeigt damit, dass es einem egal ist, was der andere sich wünscht / Man kann das negativ interpretieren. / Das zeigt, dass die Beschenkten uns gleichgültig sind.</i>
	3.4.		<i>Wenn sie von der älteren Generation, z. B. der Oma geschenkt werden.</i>
	3.5.		<i>Sie schenken nichts aus Angst, das Geschenk könnte keine Freude bereiten.</i>

	Inne przykładowe odpowiedzi na 1 p.	Przykładowe odpowiedzi na 0 p.
3.1.	<i>Jeder kann etwas schenken und wird beschenkt.</i>	<i>Man bekommt viel.</i>
3.2.	<i>Sympathie, Desinteresse.</i>	<i>Liebe.</i>
3.3.	<i>Sie passen nicht zur Stimmung am Heiligen Abend.</i>	<i>Sie passen nicht.</i>
3.4.	<i>Wenn die Oma nicht weiß, was sie kaufen soll.</i>	<i>Wenn die Oma viel Geld hat.</i>
3.5.	<i>Er interpretiert es als Angst, nicht zu wissen, was geschenkt werden kann.</i>	<i>Sie wollen kein Geld ausgeben.</i>

Przykłady podane w powyższej tabeli zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Uwagi:

1. Wymagane jest uzupełnienie luk zgodnie z treścią wysłuchanego tekstu.
2. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.
3. Błędy ortograficzne i gramatyczne niezakłócające komunikacji nie wpływają na ocenę odpowiedzi zdającego.

Zadanie 4.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	4.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	4.2.		B
	4.3.		D
	4.4.	3.10. Zdający rozpoznaje środki stylistyczne i zjawiska językowe powodujące niejednoznaczność wypowiedzi [...].	A
	4.5.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	4.6.		A
	4.7.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	D

Zadanie 5.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	5.1.	3.7. Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	B
	5.2.		C
	5.3.		A
	5.4.		D

Zadanie 6.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie skomplikowane wypowiedzi [...] pisemne na różne, także abstrakcyjne tematy, o różnorodnej formie i długości, w różnych odmianach języka [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	E
	6.2.		C
	6.3.		B
	6.4.		A

Zadanie 7.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	7.1.	Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	A
	7.2.		D
	7.3.		B
	7.4.		C
	7.5.		B

Zadanie 8.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	8.1.	Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>betrachtet</i>
	8.2.		<i>Erachtens</i>
	8.3.		<i>gewöhnt</i>
	8.4.		<i>Einzig</i>
	8.5.		<i>ländlichen</i>

Zadanie 9.

Wymaganie ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].</i>	9.1.	Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].	<i>krank sei (ist) und nicht komme (kommt)</i>
	9.2.		<i>im Sekretariat abgeholt werden</i>
	9.3.		<i>Während (Als) er das Naturkundemuseum besuchte</i>
	9.4.		<i>hätte ich mir das Bein nicht</i>
	9.5.		<i>die Dokumente zu unterschreiben / die Dokumente unterschrieben zu haben</i>

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie.
2. Akceptowane są również inne odpowiedzi, jeżeli są merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania.

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

- 1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wählen Sie eine der zwei folgenden Aufgaben aus. Achten Sie auf die richtige Form der schriftlichen Aussage. Kreuzen Sie die ausgewählte Nummer an.

Wörterlimit: 300–350.

1. Młodzi ludzie coraz później podejmują decyzję o założeniu rodziny. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiś swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty odnoszące się do:
 - możliwości mieszkaniowych
 - kariery zawodowej
 - odpowiedzialności za drugą osobę.
2. Podczas zwiedzania muzeum rzuciło Ci się w oczy, że ogromna większość młodych ludzi z Twojej klasy się nudzi. Napisz do dyrekcji muzeum **list**, w którym:
 - opiszesz zachowanie Twojej klasy podczas zwiedzania
 - wskażesz przyczyny takiego zachowania
 - zaproponujesz działania, które sprawią, że muzeum będzie atrakcyjne dla zwiedzających w każdym wieku.

Wymagania ogólne**I. Znajomość środków językowych.**

Zdający posługuje się bogatym zasobem złożonych środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający tworzy [...] szczegółowe i logicznie skonstruowane dłuższe wypowiedzi [...] pisemne na różnorodne tematy, bogate i spójne pod względem treści [...].

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający reaguje [...] w formie] [...] pisemnej, w różnorodnych, także złożonych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

5.7. Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.

5.9. Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją.

5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.

5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

Wymagania szczegółowe (list)

1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych, w tym wyrażen idiomatycznych, oraz bogatą frazeologią, a także wykazuje się wysokim poziomem poprawności gramatycznej [...] i ortograficznej [...].

5.2. Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je.

5.7. Zdający wyraża opinie, poglądy i uczucia swoje i innych osób i popiera je trafnymi argumentami i przykładami.

5.10. Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji, dostosowuje styl wypowiedzi do potencjalnego odbiorcy.

5.11. Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

7.2. Zdający stosuje formy grzecznościowe i dostosowuje styl wypowiedzi do odbiorcy.

7.3. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

7.4. Zdający proponuje [...].

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę liczbę zrealizowanych w wypowiedzi zdającego elementów treści (Tabela A) oraz elementów formy (Tabela B). Następnie przyznaje się punkty w kryterium zgodności z poleceniem zgodnie z Tabelą C.

Tabela A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści	Forma	2	1	0
1. wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza zgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi (teza „zapowiada” zawartość treściową oraz formę wypowiedzi)	teza nie jest w pełni poprawna, np. jest zgodna z tematem ALBO z treścią wypowiedzi; odbiegająca od tematu LUB treści wypowiedzi	brak tezy; teza niezgodna z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; teza nieczytelna, niejasna, trudna do wskazania; wstęp niekomunikatywny
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ np. ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, w ciekawej formie (np. pytanie, cytaty)	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne ALBO bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) ALBO ciekawe, oryginalne, ale odbiegające od tematu	brak wprowadzenia; wprowadzenie niezgodne z tematem, niejasne, nieczytelne, trudne do wskazania; wprowadzenie niekomunikatywne
	L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. nie określa celu ALBO określa cel/powód pisania listu, ale odbiega od tematu ALBO cel nie jest określony jasno ALBO wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwnie)	brak wstępu; wstęp niezgodny z tematem, niejasny, nieczytelny, trudny do wskazania; wstęp niekomunikatywny
2. pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/ LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając	brak wypowiedzi LUB wypowiedź nie jest komunikatywna LUB wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu; wypowiedź bardzo pobieżnie dotykająca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go
3. drugi element tematu				
4. trzeci element tematu				
5. podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	zakończenie zgodne z tematem oraz treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni poprawne, np. jest zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi; odbiega trochę od tematu LUB treści wypowiedzi; zdający stosuje zakończenie schematyczne (sztafpowe) LUB powtarza wstęp praktycznie tymi samymi słowami	brak zakończenia LUB zakończenie nie jest komunikatywne LUB zakończenie jest jedynie luźno związane z tematem oraz treścią wypowiedzi
6. fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Tabela B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest poprawnie umiejscowiona w wypowiedzi	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i kończący	
2. kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest konsekwentny	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 270–390 słów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 punktów w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z Tabelą C.

Tabela C

Elementy treści	Elementy formy		
	4	3–2	1–0
12–11	5 p.	4 p.	3 p.
10–9	4 p.	3 p.	3 p.
8–7	3 p.	2 p.	2 p.
6–5	2 p.	2 p.	1 p.
4–3	2 p.	1 p.	1 p.
2–1	1 p.	0 p.	0 p.
0	0 p.	0 p.	0 p.

Na przykład za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 7, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 2 punkty.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceny elementów treści

Temat 1.

Młodzi ludzie coraz później podejmują decyzję o założeniu rodziny. Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, uwzględniając argumenty odnoszące się do: } „główka”

- możliwości mieszkaniowych
 - kariery zawodowej
 - odpowiedzialności za drugą osobę.
- } elementy tematu

W zakresie treści wymaga się pracy, w której zdający:

- formułuje wypowiedź w pełni zgodną z tematem, tj. pisze rozprawkę, w której przedstawia swoją opinię na temat odkładania przez młodych ludzi decyzji o założeniu rodziny
- formułuje tezę adekwatną do tematu i treści rozprawki
- odpowiednio rozwija trzy elementy zawarte w poleceniu, tj. przedstawia argumenty odnoszące się do możliwości mieszkaniowych, kariery zawodowej i odpowiedzialności za drugą osobę.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - zdający przedstawia swoje plany życiowe dotyczące założenia rodziny (np. wyobrażenia na temat idealnego partnera (współmałżonka)
 - zdający przedstawia wpływ środowiska rówieśniczego/rodzinnego na podjęcie decyzji o założeniu rodziny (np. wzorowanie się na znajomych, presja rodziny).

Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - zdający odnosi się do różnych modeli rodziny (porównuje je)
 - zdający opisuje podział obowiązków w związku partnerskim/tradycyjnym
 - zdający analizuje czynniki mające wpływ na rozluźnienie więzów rodzinnych
 - zdający przedstawia przyczyny rozwodów
 - zdający odnosi się do „miłości od pierwszego wejrzenia”.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - zdający odnosi się do trudności w budowaniu trwałych relacji międzyludzkich we współczesnym społeczeństwie
 - zdający przedstawia udział dziadków w wychowaniu wnuków.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Temat 2.

Podczas zwiedzania muzeum rzuciło Ci się w oczy, że ogromna większość młodych ludzi z Twojej klasy się nudzi. Napisz do dyrekcji muzeum **list**, w którym:

- opisziesz zachowanie Twojej klasy podczas zwiedzania
- wskażesz przyczyny takiego zachowania
- zaproponujesz działania, które sprawią, że muzeum będzie atrakcyjne dla zwiedzających w każdym wieku.

W zakresie treści wymaga się pracy, w której zdający:

- formułuje wypowiedź w pełni zgodną z tematem, tj. pisze list do dyrekcji muzeum, odnosząc się do zwiedzania muzeów, podczas którego ogromna większość młodych ludzi z jego klasy się nudzi.
- odpowiednio rozwija trzy elementy zawarte w poleceniu, tj. opisuje zachowanie swojej klasy podczas zwiedzania, wskazuje przyczyny takiego zachowania oraz proponuje działania, które sprawią, że muzeum będzie atrakcyjne dla zwiedzających w każdym wieku.

Zgodność z tematem

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” tematu i elementami tematu (A, B, C)
 - ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (D, E), np.
 - zdający opisuje zbiory zwiedzanego przez klasę muzeum (eksponaty muzealne / wystawę czasową itp.)
 - zdający opisuje/relacjonuje wyjście klasy do muzeum / lekcję muzealną, nie odnosząc się do zachowania swojej klasy podczas zwiedzania ani jego przyczyn.
- Fragmenty D, E nie są uznawane za realizację elementów tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
 - zdający odnosi się do nudy jako zjawiska charakterystycznego dla coraz większej grupy młodych ludzi i sposobów radzenia sobie z tym
 - zdający odnosi się do trudności związanych z organizacją wycieczki klasowej do muzeum
 - zdający odnosi się do problemów z dostępnością muzeów: odległe położenie, wysokie ceny itd.

Takie fragmenty są zaznaczone w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
 - zdający opisuje muzea wirtualne
 - zdający charakteryzuje dzisiejszą młodzież / opisuje problemy uczniów (emocjonalne, naukowe, finansowe...).

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 6. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, traktuje się go jako fragment zgodny z tematem.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu.

W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli, czy wnioski wynikają logicznie z przesłanek).

2 p.	wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

4 p.	<ul style="list-style-type: none">• bardzo szeroki zakres środków językowych• ogólna wysoka naturalność i różnorodność frazeologiczna oraz precyzja użytych środków językowych• styl stosowny i jednolity
3 p.	<ul style="list-style-type: none">• szeroki zakres środków językowych• w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych• styl stosowny i jednolity LUB sporadyczne niedociągnięcia w stosowności i/lub jednolitości stylu
2 p.	<ul style="list-style-type: none">• zadowalający zakres środków językowych• w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości• styl stosowny i jednolity LUB w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu
1 p.	<ul style="list-style-type: none">• ograniczony zakres środków językowych• w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości• w pracy występuje kilka fragmentów, których styl jest niestosowny i/lub które zaburzają jednolitość stylu LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych
0 p.	<ul style="list-style-type: none">• bardzo ograniczony zakres środków językowych• w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości• styl w znacznej mierze niestosowny i/lub niejednolity LUB styl niemożliwy do określenia ze względu na ograniczenia w zakresie środków językowych

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, natomiast przez „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie słów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*.

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)		
	sporadyczne błędy zapisu	dość liczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
sporadyczne błędy językowe	4 p.	3 p.	2 p.
dość liczne błędy językowe	3 p.	2 p.	1 p.
liczne błędy językowe	2 p.	1 p.	0 p.
bardzo liczne błędy językowe	1 p.	0 p.	0 p.

1. W przypadku wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy do niższej lub wyższej kategorii punktowej decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne traktowane są jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.

Kwalifikowanie i oznaczanie błędów

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	Słońce (gżeje)
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce (gzać) w lecie.
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco.</u>
fragment odbiegający od tematu	otaczamy nawiasami kwadratowymi	[Fragment odbiegający od tematu]
fragment niezgodny z tematem	otaczamy chmurką	(Fragment niezgodny z tematem)
błędy interpunkcyjne	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku	Było ciepło (,) i deszczowo. Zrobiłem to (√) ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest
 - nieczytelna LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, (np. napisana fonetycznie).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one zakreślane i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów, ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 240 słów, przyznaje się 0 punktów za zakres i poprawność środków językowych. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
7. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *Serie*, *Zeitschrift*, np. *die Serie* „*M jak miłość*”, *die Zeitschrift* „*Świat Dysku*”.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Ich lese Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *zu Hause* (2 słowa), *für die Arbeit* (3 słowa), *10. Januar 2012* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *dreihundertsiebenundzwanzig* (1 słowo).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *Rock-Hits*, *Wegwerf-Gesellschaft*
 - formy skrócone, np. *geht's*, *gibt's*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 słowo), *Wilhelm II.* (2 słowa).
4. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
5. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *Ich lese Neue Horyzonty.* (4 słowa).